

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของภาคธุรกิจที่ดำรงตำแหน่ง กรรมการบริษัทในจังหวัดอำนาจเจริญที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่นแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์และสรุปตามขั้นตอนของการวิจัยโดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม ประกอบไปด้วย

- 1.1.1 กรรมการบริษัทในจังหวัดอำนาจเจริญ
- 1.1.2 นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดอำนาจเจริญ
- 1.1.3 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอำนาจเจริญ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากบุคคลที่มีคุณสมบัติที่แจ้งไว้ในประชากร โดยแต่ละกลุ่มที่ศึกษาคำนึงถึงความเหมาะสม ความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์ อีกทั้งสามารถแสดงออกถึงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นได้โดยอิสระและเป็นผู้ที่มีทั้งชื่อเสียงประสบการณ์เป็นที่ยอมรับจากประชาชนในจังหวัด ประกอบไปด้วย

1.2.1 กรรมการบริษัทในจังหวัดอำนาจเจริญ

- 1) นายธีระพล จีงวิวัฒนาภรณ์ กรรมการบริษัท โตโยต้าอำนาจเจริญ จำกัด
- 2) นางอรียะ กิเลนทอง กรรมการบริษัท เอกอุดมชัยธุรกิจ จำกัด
- 3) นายสุรชัย เสงี่ยมศักดิ์ กรรมการบริษัท คชาพรรณ จำกัด

- 4) นายชาญณรงค์ คณาเสน กรรมการบริษัท อำนาจยูเนี่ยนไรซ์ จำกัด
- 5) นางพรทิพย์ ตั้งตระกูลวงศ์ กรรมการบริษัท ขวลิตรวมวัสดุ จำกัด
- 6) นายไกรรัฐ พูลจิตร กรรมการบริษัท พูลจิตรฟาร์ม จำกัด
- 7) นายนิรินทร์พร สำราญสุข กรรมการบริษัท แป้งมันอำนาจเจริญ จำกัด
- 8) นายอรินทร สุกข์ชัยปิยะา กรรมการบริษัท ศรีสุกลาก การผลิตและบริการ จำกัด
- 9) นายคชาวุธ บุญเสริม กรรมการบริษัท เค.วี.พี.อำนาจทะเลคอม จำกัด
- 10) นางสาวทิววรรณ พุยมูลตรี กรรมการบริษัท อำนาจเจริญ น้ำมันปาล์ม จำกัด
- 11) นางผ่องพรรณ เสี่ยงศักดิ์ กรรมการบริษัท สุรชัยอำนาจปิโตรเลียม จำกัด
- 12) นางสาวจินดาหรรษา วาจิตร กรรมการบริษัท แอล.เจ.ดี.เอ็มเมอรัล จำกัด
- 13) นายอริวัฒน์ ตั้งตระกูลวงศ์ กรรมการบริษัท 14 กรกฎา จำกัด
- 14) นายวิโรจน์ ตั้งตระกูลวงศ์ กรรมการบริษัท บุญยาการสร้าง จำกัด
- 15) นางสาวศศิธร บุตตะ กรรมการบริษัท ศรีดาราทัวร์ จำกัด
- 16) นายธีรวิชัย รัตนบุญเสริม กรรมการบริษัท เควีพี ออโต้เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด
- 17) นายสิทธิชัย มาสวัฒน กรรมการบริษัท เอกชัยอำนาจเจริญ (2005) จำกัด
- 18) นายวิทยา ปัตตะนี กรรมการบริษัท เกรท แอปไฟรชัล จำกัด
- 19) นางรุจิรี วีระ กรรมการ บริษัท สกอต ไทย ฟาร์ม จำกัด
- 20) นางฐวนันท์ ถาวรียัณชกุล กรรมการบริษัท อำนาจชัยศิริธุรกิจ จำกัด

1.1.2 นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ

- 1) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ
นายแพทย์ชัยพร ทองประเสริฐ
- 2) นายกเทศมนตรีเมืองอำนาจเจริญ
นายศักดิ์ชัย ตั้งตระกูลวงศ์
- 3) ประธานสภาเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
นายพรเทพ ชูปัว

1.1.3 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ

- 1) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ
นายสมหมาย กอบแก้ว
- 2) ปลัดเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
นายสมสิทธิ์ จิตหาญ

1.3 ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดให้ประเภทข้อมูลมีที่มาจาก 2 แหล่ง คือ

1.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาค้นคว้า พร้อมดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม ที่กำหนดไว้แล้วด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth Interview)

1.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี บทความ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตำรา เอกสารต่าง ๆ ที่ปรากฏในท้องสมุดและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทของภาครัฐกิจต่อการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีรูปแบบโครงสร้าง เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นในด้านบทบาทหรือด้านปัญหาอุปสรรคและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีผลต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

กำหนดกรอบแนวคิดโดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยและนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาพร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงแก้ไขกรอบแนวคิดตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

2.2 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

2.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

2.2.3 ปรับปรุงแก้ไข ตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์รวม 4 ท่านให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาพร้อมทั้งขอให้หนังสือแจ้งไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน เพื่อขอเรียนเชิญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

2.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ทั้ง 4 ท่านเพื่อพิจารณา

2.2.6 นำเสนอผลการพิจารณาเครื่องมือวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่านให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็น

2.2.7 ปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

2.2.8 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วและได้นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาตามแผนการวิจัย

โดยสาระของแบบสัมภาษณ์ จัดแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และระยะเวลาในการทำงาน

ส่วนที่ 2. บทบาทของภาครัฐกิจต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น

เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทใน 5 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 บทบาทด้านการเลือกตั้งในท้องถิ่น

ประเด็นที่ 2 บทบาทด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผน งานและโครงการในท้องถิ่น

ประเด็นที่ 3 บทบาทด้านการติดตามตรวจสอบในท้องถิ่น

ประเด็นที่ 4 บทบาทด้านการให้ความรู้ประชาชนเพื่อการพัฒนาทางการเมืองในท้องถิ่น

ประเด็นที่ 5 บทบาทด้านการรณรงค์เชิญชวนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่น

ส่วนที่ 3. ปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาทของภาครัฐกิจต่อการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่น ที่ส่งผลกระทบต่อการแสดงบทบาทของภาครัฐกิจต่อการพัฒนาทางการเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นคำถามแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์

ประเด็นที่ 2 ความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับภาครัฐกิจในท้องถิ่น

ประเด็นที่ 3 ความไม่พร้อมของภาครัฐกิจท้องถิ่นที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น

ส่วนที่ 4. เสนอแนะแนวทางแก้ไขการแสดงบทบาทของภาครัฐกิจต่อการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่น เป็นคำถามแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์

ประเด็นที่ 2 แนวทางแก้ไขความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับภาครัฐกิจ

ประเด็นที่ 3. แนวทางแก้ไขความไม่พร้อมของภาครัฐกิจท้องถิ่นที่มีต่อ

การเมืองท้องถิ่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัย เสนอวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมาจากการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มโดยกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้ศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำราวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 กำหนดรายชื่อกรรมการบริษัทที่ต้องการสัมภาษณ์

3.2.2 กำหนดตำแหน่งและรายชื่อนักการเมืองท้องถิ่น

3.2.3 กำหนดตำแหน่งและรายชื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่น

3.2.4 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมทั้งได้แนบบแบบสัมภาษณ์ไปให้ยังกลุ่มที่ทำการศึกษาวิจัยทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อขออนุญาตนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ที่จะเข้าไปทำการสัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูล

3.3.1 ทำการสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษาวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยการถามตามหัวข้อและประเด็นที่ปรากฏในแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ตอบคำถามตามความคิดเห็นที่แท้จริง

3.3.2 บันทึกตามถ้อยคำของผู้ถูกสัมภาษณ์ ที่ได้แสดงความคิดเห็นลงในแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล

4.1.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกันกับการจัดเก็บข้อมูลโดยเมื่อจัดเก็บข้อมูลได้ในแต่ละครั้งแล้วก็จะนำความคิดเห็นที่ได้ทำการบันทึกไว้ในแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบอย่างละเอียดและโดยการสังเกตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการตอบแต่ละข้อนั้นเพื่อหาความเชื่อมโยงและนำข้อมูลมาเรียบเรียงเข้าด้วยกัน

4.1.2 การทบทวนข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยจะทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการจำแนกข้อมูลตามประเด็นหลักแล้วจึงคัดแยกออกเป็นประเด็นย่อย ๆ ตามแต่สาระสำคัญสำหรับข้อมูลในส่วนที่เหมือนกันก็จะแยกเก็บไว้ในส่วนข้อมูลที่ได้รับที่มีความแตกต่างกันไปก็จะคัดแยกออกมา เพื่อให้เกิดความสะดวกและมีความชัดเจนต่อการนำข้อมูลเหล่านั้นมาทบทวนอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งเพื่อที่จะได้ทำการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากสัมภาษณ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กรอบวิเคราะห์ที่มาจากแนวคิดทฤษฎี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และเพื่ออธิบายให้เกิดความเข้าใจในบทบาท สภาพปัญหาและอุปสรรครวมถึงแนวทางแก้ไขโดยวิธีการอธิบายในรูปแบบของการพรรณนาความ (Descriptive Analysis) เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้รับมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้สัมภาษณ์มาประกอบกับความคิดเห็นที่ได้จากการเข้าสังเกตแบบมีส่วนร่วมในฐานะที่มีหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ให้ความร่วมมือภาครัฐในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น

